

Van NIMBY naar dialoog

De vele inspraakreacties van betrokken Amsterdammers op het Raamwerk zijn in de obligate Nota van Beantwoording (NvB) grotendeels genegeerd, vooral waar het structurele kwesties betreft. Wat een droefenis, zo kort na het getoeter over Samen stad maken in (de aanloop naar) de Omgevingsvisie 2050. In de Commissie Ruimtelijke Ordening is het Raamwerk niet eens als bespreekpunt geagendeerd, waarover zij mogen adviseren aan de Raad.

Ik tel graag mijn zegeningen. Maar die zijn wel erg mager: er komt een voetpad over het voormalige spoortracé in Zonnehoeck. Maar dat is dan ook het enige punt dat is gescoord, en dat wordt meteen weer afgepakt: 'wanneer blijkt dat er een extra fietsverbinding nodig is, zal het voetpad worden opgewaardeerd (sic) naar een recreatief fietspad'. We werden als voetgangers doorgaans aan de zijkant van wegen geplakt. Nu liften we mee met de fietsers, om letterlijk en figuurlijk van onze sokken te worden gereden. De structurele kritiek op het Raamwerk, dat een autonoom stelsel van voetpaden ontbreekt, wordt niet begrepen. Voetpaden als 'ecologische verbindingen voor bewoners' maken de stad compleet en gezond in het alledaagse leven.

'Och, maak je niet druk, de tijd zal het leren', hoor ik mezelf en anderen praten. Het Raamwerk wil ook geruststellen: er is 'nog geen beslissing over concrete ontwikkelingen' genomen.

Maar wat betekent het dan wanneer het 'vastgesteld' zijn van iets in de Ontwikkelstrategie 2017 - zoals een (sport-)park bij de Haparandadam - als argument wordt aangevoerd om niet meer inhoudelijk op afwijkende zienswijzen in te hoeven gaan? Tot een inhoudelijke uitwisseling van inzichten, over de meerwaarde van een park daar, over andere mogelijkheden, is het niet gekomen.

En wat impliceert de zinsnede dat het Raamwerk als regiedocument aan B&W de vrijheid geeft om af te wijken van vigerende bestemmingsplannen? Een legitimatie van huidige praktijken? In de Minervahaven geldt de rechtsbescherming van het bestemmingsplan al niet meer: bouwvergunningen worden hetzij van rechtswege (vergeten?, om niets uit te hoeven leggen?) hetzij vanwege precedentwerking (een enkel gebouw door de hoogtelimiet? dan allemaal!) verleend. Er wordt met exploitatievergunningen volop voorgesorteerd op de reuring, die dit gebied alvast op de kaart moet zetten. De honderden woningen in de hogere bebouwing langs de Haparandaweg, ooit bedoeld als kantorenwand om het industrielawaai tegen te houden en de bouw van de woonwijk erachter mogelijk te maken, vangen alle nachtelijke overlast.

Allemaal Nimby opmerkingen? Ja zeker! Maar ook meer dan dat: Backyard, voortuin, woonomgeving, buurt, park, haven: burgers voelen zich mede-eigenaar van én verantwoordelijk voor hun stad. Net zoals ondernemingen doen, spreken ook burgers vanuit eigenbelang. Terecht, want bewoners willen hier graag blijven wonen. Het steekt wanneer een onderneming als het REM-eiland expliciet een belangrijke stakeholder wordt genoemd, maar de honderden bewoners van de Haparandaweg en -dam in een Nimby-geur worden weggezet. Hun gevoel van eigenaarschap als Nimby diskwalificeren maakt ieder inhoudelijk gesprek onmogelijk. Amsterdam wil open staan voor iedereen die er wil komen wonen, maar de gelukkige die er al woont moet zijn mond houden. Vragen bij de woonkwaliteiten in de

absurd hoge dichtheid in Haven-Stad worden gepareerd met de morele beschuldiging dat je niet solidair bent met de mensen die hier nog niet wonen.

Je wordt als burgers vastgepind, hetzij in Nimby - als je het dichter bij huis houdt - , hetzij – als je een breder vizier opent - in: ja, maar dat ligt allemaal heel ingewikkeld... of: u heeft makkelijk praten, u woont er al... of: het is al (in 2017) vastgesteld.

De ambtenaren lijken ook vastgepind: ze mogen kleuren binnen de lijntjes die de politiek heeft uitgezet. Een ondermaatse en ondankbare baan voor vakmensen.

Maar het ergste is natuurlijk dat er zo geen gesprek mogelijk is!

Dus ja, hoe kan Samen stad maken ooit iets worden?! Hoe kan het ons democratische proces helpen en versterken?

Niet door burgers mede-verantwoordelijk te maken voor de uitwerking van plannen, waar ze eerder bezwaar tegen maakten; dat is gewoon onethisch.

Dus Commissie RO en Raad: Maak bij uzelf en uw ambtenaren ruimte voor de uitvinding van een dialoog, vanuit een open houding en positionering. Zodat de gesprekken gaan over de emoties, ervaringen én meningen van mensen met én over de stenen, het water, het groen, de stad. Zodat de creativiteit van velen kan worden benut. Zodat betrokken bewoners de komende jaren samen met u stad kunnen maken.

Januari 2022